

Byla C-33/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. sausio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Fővárosi Törvényszék (Sostinės apygardos teismas, Vengrija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. sausio 10 d.

Pareiškėja:

ROSAS Logisztikai Kft.

Atsakovė:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága
(Nacionalinės mokesčių ir muitų administracijos Skundų direkcija)

<...>

Fővárosi Törvényszék (Sostinės apygardos teismas)

<...>

Pareiškėja: *ROSAS Logisztikai Kft.* (<...> Budapeštas <...>)

<...>

Atsakovė: *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága* (Nacionalinės mokesčių ir muitų administracijos Skundų direkcija) (<...> Budapeštas <...>)

<...>

Ginčo dalykas: Individualaus sprendimo muitų srityje teisėtumo ginčijimas <...>

NUTARTIS

Fővárosi Törvényszék nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą pagal SESV 267 straipsnio [pirmos pastraipos] b punktą:

Ar Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 173 straipsnio 3 dalį reikia aiškinti taip, kad pagal ją muitinės deklarantui, kuris dėl korektūros klaidos buvo pripažintas netiesioginiu atstovu muitinėje, išleidus atitinkamas prekes į laisvą apyvartą leidžiama pataisyti jau pateiktą ir patikrintą muitinės deklaraciją, kad, pakeitus atstovo statuso kodą, jis taptų tiesioginiu atstovu?

<...> [Nacionalinės procesinės teisės nuostatos]

P a g r i s t u m a s

Faktinės aplinkybės, dėl kurių kilo ginčas

- 1 Visų pirma *Fővárosi Törvényszék* nori informuoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (toliau – Teisingumo Teismas), kad pareiškėja, paklausus jos nuomonės šiuo klausimu, pareiškė neprašanti anonimiškumo šioje prejudicinio sprendimo priėmimo procedūroje.
- 2 Pareiškėja pateikė prašymą išleisti į laisvą apyvartą ne Sąjungos prekes, gautas 2022 m. gegužės 30 d. pagal oro transporto važtaraštį Nr. 235-47241261 (toliau – aptariamoms prekėms). Elektroninėje muitinės deklaracijoje (identifikacinis numeris HU12100024022ED6RT2; toliau – muitinės deklaracija) ji nurodė pageidaujanti dalyvauti muitinės procedūroje kaip netiesioginė *PBT Hungary Kft* atstovė. *Nemzeti Adó- és Vámhivatal Repülőtéri Igazgatósága* (Nacionalinės mokesčių ir muitų administracijos Oro uostų direkcija; toliau – pirmosios pakopos mokesčių institucija) priėmė muitinės deklaraciją ir, atsižvelgdama į gautą prašymą, 2022 m. gegužės 30 d. sprendimu Nr. 6651931509/2022/NAV išleido prekes į laisvą apyvartą; jame nurodyta, kad pareiškėja yra netiesioginė atstovė. 2022 m. birželio 1 d. pareiškėja pirmosios pakopos mokesčių institucijai pateikė prašymą (toliau – prašymas), jame prašė ištaisyti muitinės deklaraciją ir nurodė, kad atstovo statuso kode padaryta korektūros klaida, ir kad deklaracijoje ji turėtų būti nurodyta kaip tiesioginė [*PBT Hungary*] atstovė. Prie prašymo pareiškėja pridėjo 2022 m. gegužės 23 d. *PBT Hungary* jai išduotą įgaliojimą tiesiogiai atstovauti muitinėje, siekiant aptariamoms prekėms išleisti į laisvą apyvartą.
- 3 Pirmosios pakopos mokesčių institucija <...> sprendimu prašymą atmetė. Atsakovės sprendimu tas sprendimas paliktas galioti. Savo sprendimą ji grindė tuo, kad pirmosios pakopos mokesčių institucija padarė pagrįstą išvadą, jog prašymas pakeisti deklarantą netenkintinas. Ji pažymėjo, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – Muitinės kodeksas), 173 straipsnio 3 dalį deklarantas iš esmės gali pataisyti muitinės deklaracijoje pateiktus duomenis, tačiau negali vietoj savęs nurodyti kito asmens, nes taip jis „pasitrauktų“ iš

procedūros ir ji, kaip skolininką, pakeistų nuo jo nepriklausomas asmuo. Duomenis galima pataisyti, jei laikomasi muitinės procedūros taisyklių. Taigi muitinės deklaracijos turinį buvo galima pataisyti, tačiau duomenų apie deklaranto (šiuo atveju – pareiškėjos) asmenį – ne. Atsakovė pažymi, kad Teisingumo Teismas sprendime *Pfeifer & Langen* (C-97/19), kuriuo šiuo klausimu remiasi pareiškėja, nenurodė, jog muitinės deklaracijoje galima pakeisti duomenis apie deklaranto asmenį. Tame sprendime apsiribota teiginiu, kad muitinės deklaracijoje turi būti nurodytas egzistuojantis netiesioginio atstovavimo teisinis santykis, o ne tai, kad atstovas veikė tik savo vardu ir savo interesais.

Skundas ir atsakovės argumentai

- 4 Pareiškėja apskundė atsakovės sprendimą, visų pirma prašydama jį pakeisti taip, kaip nurodyta prašyme, t. y. pakeisti muitinės deklaracijoje nurodytą atstovavimo muitinėje formą, nurodant, kad pareiškėja yra tiesioginė atstovė. Pareiškėja subsidiariai prašo panaikinti atsakovės sprendimą. [Ji] mano, kad sprendimas yra neteisėtas dėl kelių priežasčių, ir nurodo Muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalį, 77 straipsnio 3 dalį ir 173 straipsnio 3 dalį.
- 5 Pareiškėja tvirtina, kad turėjo *PBT Hungary* išduotą įgaliojimą tiesiogiai atstovauti muitinėje, o muitinės deklaracijoje nurodydama atstovo statuso kodą padarė korektūros klaidą. Ją buvo galima pataisyti [pateikiant prašymą pakartotinai patikrinti] muitinės deklaraciją pagal Muitinės kodekso 15 straipsnio 2 dalį dėl informacijos ir duomenų tikslumo ir galiojimo. Jos manymu, atsakovė savo sprendime išdėstytu aiškinimu pažeidė Muitinės kodekso 173 straipsnio nuostatas. Konkrečiai kalbant, pareiškėja teigia atsakovę padariusi klaidingą išvadą, jog negalima pataisyti muitinės deklaracijoje nurodytos pareiškėjos (kaip deklaranto) atstovavimo formos, nes toks pakeitimas nereiškia deklaracijoje nurodytų duomenų pataisymo. Sprendimo *Pfeifer & Langen* 33 ir 37 punktuose buvo išdėstyta visiškai priešinga pozicija. Tuose punktuose Teisingumo Teismas konstatavo, kad galima keisti ir informaciją apie deklarantą. Šiomis aplinkybėmis pareiškėja nurodo motyvus, kurie skirti Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 daliai ir išdėstyti dokumente „Komisijos tarnybų darbinis dokumentas – Muitinės ekspertų grupė – Skyrius „Importo ir eksporto formalumai“ – Rekomendacinis dokumentas dėl įvežimui ir importui į Europos Sąjungą nustatytų muitinės formalumų“.
- 6 [Pareiškėja] taip pat nurodo, kad įprasta mokesčių institucijos praktika patvirtina jos siūlomą teisinį aiškinimą, kad leidžiama keisti muitinės deklaracijas, kiek tai susiję su teise atstovauti muitinėje. Šiuo atžvilgiu ji pridėjo ir keletą šiuo klausimu priimtų sprendimų.
- 7 Atsakovė savo atsiliepime prašo pareiškėjos skundą atmesti. Ji taip pat pabrėžia, kad pagal Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį pataisyti muitinės deklaraciją leidžiama tik tam, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su muitinės procedūros įforminimu prekėms. Leidžiama taisyti duomenų turinį, tačiau ne duomenis apie deklaranto asmenį. Todėl deklarantas negali vietoj savęs

nurodyti kito asmens, [nes] taip jis „praktiškai pasitrauktų“ iš procedūros ir jį, kaip skolininką, pakeistų nuo jo nepriklausomas asmuo; dėlto nėra ir galimybės pataisyti. Atsakovė nemano, kad byla *Pfeifer & Langen* ir ši byla yra tarpusavyje susijusios.

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

Pagal Muitinės kodekso 173 straipsnio 1 dalį deklaranto prašymu jam gali būti leista pataisyti vieną arba daugiau muitinės jau priimtos muitinės deklaracijos duomenų elementų. Šiuo taisymu muitinės deklaracija negali būti pakeista tiek, kad ji galėtų būti taikoma ne toms prekėms, kurios iš pradžių buvo joje nurodytos.

Pagal Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį per trejus metus nuo muitinės deklaracijos priėmimo dienos deklarantui pateikus prašymą, gali būti leista pataisyti muitinės deklaraciją ir po prekių išleidimo, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindimas

- 8 Šiame ginče *Fővárosi Törvényszék* teiraujasi, ar pagal Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį pareiškėja turėjo teisę prašyti pataisyti muitinės deklaraciją po prekių išleidimo į laisvą apyvartą, siekiant pakeisti atstovavimo muitinėje formą (iš netiesioginės į tiesioginę).
- 9 Reikėtų pažymėti, kad Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalyje (ši papildo to paties straipsnio 1 dalyje nurodytą bendrąjį principą) numatyta galimybė deklarantui net ir po prekių išleidimo į laisvą apyvartą ir jas išleidus pataisyti anksčiau pateiktą muitinės deklaraciją. Teisinis taisymo institutas iš esmės skirtas tam, kad deklarantas galėtų įvykdyti savo pareigas, susijusias su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu prekėms (Sprendimo *Zes Zollner Electronic*, C-640/21, 40 punktas). Vis dėlto galimybė taikyti šią išimtį aiškintina siaurai (Sprendimo *Zes Zollner Electronic*, C-640/21, 43 punktas). Tokį aiškinimą patvirtina ir tai, kad teisės aktų leidėjas galiausiai pasirinko Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies formuluotę; palyginti su pirminiu pasiūlymu, tos dalies turinys buvo išplėstas, į jį įtraukiant formuluotę „įvykdyti savo pareigas, susijusias su <...> muitinės procedūros įforminimu prekėms“. Taigi taip ribojama galimybė taisyti muitinės deklaracijas (Sprendimo *Zes Zollner Electronic*, C-640/21, 44 punktas).
- 10 *Fővárosi Törvényszék* aiškinant Sąjungos teisę, [visų pirma] Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalį, jam kilo abejonių dėl galimybės pataisyti duomenis apie deklaranto asmenį. Taigi tokiomis aplinkybėmis, kai deklarantas yra netiesioginis atstovas, veikiantis savo vardu, bet kito asmens naudai, *Fővárosi Törvényszék* siekia išsiaiškinti, ar šis deklarantas turi teisę prašyti kompetentingos muitinės pakeisti deklaracijoje tikriausiai dėl korektūros klaidos nurodytą atstovavimo

formą (o ne siekdamas trukdyti kovai su sukčiavimu, kaip apibrėžta Muitinės kodekso 15 konstatuojamojoje dalyje), tam, kad būtų nurodytas kaip tiesioginis atstovas. Reikia konstatuoti, kad Vengrijos mokesčių institucijų praktika aiškinant šį klausimą taip pat nėra vienoda; vykstant šiam procesui, pareiškėja tuo klausimu pateikė kelis sprendimus (dalis jų susiję su pačia pareiškėja), vienuose jų leista pataisyti deklaracijas, kituose – ne.

- 11 Klausimą dėl galimybės pataisyti duomenis apie deklaranto asmenį Teisingumo Teismas jau nagrinėjo priimdamas Sprendimą *Pfeifer & Langen*, jame konstatavo, kad muitinė gali patenkinti prašymą pataisyti muitinės deklaracijoje nurodytus duomenis apie deklaranto asmenį, jeigu šis per klaidą nurodė, kad veikė tik savo vardu, o ne kaip netiesioginis atstovas (Sprendimo *Pfeifer & Langen* 59 punktą). Vis dėlto, kalbant apie šio teisinio klausimo aiškinimą, dėl kelių priežasčių taip pat negalima teigti, kad Sprendimas *Pfeifer & Langen* buvo priimtas panašiomis aplinkybėmis, todėl jis nėra visiškai panašus. Pirmia, šis sprendimas buvo priimtas siekiant išaiškinti ne atitinkamas Muitinės kodekso, o Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, nuostatas, kuriose įtvirtintos taisyklės iš dalies skyrėsi, nes ankstesniame Muitinės kodekse dar nebuvo galiojančio Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 daliai analogiškų nuostatų. Antra, bylos *Pfeifer & Langen* faktinės aplinkybės visiškai nepanašios į aplinkybes šioje byloje, nes pirmojoje byloje deklarantas neprašė [pakeisti] jo statuso (vietoje netiesioginio atstovo nurodant tiesioginį), o prašė pataisyti jo paties deklaraciją, kurioje buvo nurodyta, kad asmuo veikia savo vardu ir savo sąskaita, tam, kad taptų netiesioginiu atstovu.
- 12 *Fővárosi Törvényszék* nuomone, pagal Muitinės kodeksą, kaip išsamiai aprašyta [šios nutarties 9 punkte], leidžiama pataisyti muitinės deklaraciją laikantis griežtų sąlygų. Sprendime *Pfeifer & Langen* Teisingumo Teismas patvirtino, kad galima pakeisti ir muitinės deklaracijoje pateiktą informaciją apie deklarantą, tačiau taip pat pažymėjo, kad tai negali sukelti skolos muitinei nesumokėjimo rizikos (Sprendimo *Pfeifer & Langen* 50 punktą). Tačiau, atsižvelgiant į Muitinės kodekso 18 straipsnį, tokia rizika gali kilti, jei nuo netiesioginio atstovavimo pereinama prie tiesioginio. Be to, abejotina, ar informacijos apie deklarantą pakeitimas gali atitikti Muitinės kodekso 173 straipsnio 3 dalies reikalavimą „įvykdyti <...> pareigas, susijusias su <...> muitinės procedūros įforminimu prekėms“. Atsižvelgiant į tai, aiškinimas, pagal kurį leidžiama pataisyti atstovo statuso kodą muitinės deklaracijoje, siekiant pereiti nuo netiesioginio atstovavimo prie tiesioginio, gali kelti problemų.
- 13 Atsižvelgdamas į pirmiau išdėstytus argumentus, visų pirma į Sprendimą *Pfeifer & Langen* ir skirtingą nacionalinių institucijų praktiką, *Fővárosi Törvényszék* laikosi nuomonės, kad, siekiant išspręsti šią bylą, būtina pradėti prejudicinio sprendimo procedūrą, kad būtų atsakyta į anksčiau suformuluotą klausimą. Šiomis aplinkybėmis jis sustabdė šios bylos nagrinėjimą pagal *a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény* (2016 m. Įstatymas CXXX dėl civilinio proceso kodekso) 126 straipsnio 1 dalies a punktą, taikomą pagal *a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény* (2017 m. Įstatymas Nr. I

dėl administracinių bylų teisenos) 32 straipsnį, ir nutarė pradėti prejudicinio sprendimo priėmimo procedūrą.

<...> [Nacionalinės procesinės teisės nuostatos]

Budapeštas, 2024 m. sausio 10 d.

<...> [parašai]

DARBINIS VERTINIMAS